

НЕСТЕРЕНКО А. А.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри адміністративного та фінансового права

ТРИВАЮЧІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У ФІНАНСОВОМУ ПРАВІ

Поняття фінансового правопорушення є одним із найбільш спірних питань теорії фінансового права. Думки дослідників протиправної поведінки у сфері фінансів коливаються — від повного заперечення фінансових правопорушень, до визнання цієї правової категорії в якості однієї з ключових в теорії фінансової відповідальності. Є автори, які заперечують категорію «фінансове правопорушення» і розглядають їх як різновид адміністративних проступків [1, с. 88]. Висловлюється також думка і про те, що поняття фінансового правопорушення є збірним, і тому в якості цілісної правової категорії відсутнє. В обох випадках основним аргументом дослідників вказаних концепцій є те, що визначення фінансового правопорушення довго не знаходило (не знайшло) законодавчого закріплення. Проте, як вважає О. С. Ємельянов, відсутність законодавчого визначення фінансового правопорушення слід розглядати як недолік діючого законодавства, а не заперечувати існування фінансових правопорушень [2, с. 217].

Питання часу і тривалості вчинення фінансових правопорушень досліджуються у досить загальному вигляді, в контексті юридичної відповідальності. Дослідники обмежуються лише наданням власного визначення триваючого правопорушення, і то, у контексті галузевої спрямованості (зокрема, у кримінальному, адміністративному праві). Для нашого дослідження інтерес представили роботи таких авторів, як О. О. Дудоров, Я. М. Кураш, О. В. Ободовський (кримінальне право), М. Чернов, М. І. Трипольська (адміністративне право) та ін.

Загалом триваючим фінансовим правопорушенням є таке правопорушення, яке, вчиняється правопорушником безперервно протягом тривалого періоду. Характеристика вчинення правопорушення протягом тривалого періоду є компонентом об'єктивної сторони. А. Й. Іванський зазначає, що, наприклад, неподання у строки та у випадках, передбачених Податковим кодексом, заяв або документів для взяття на облік у відповідному контролюючому органі в контролюючому органі (ст. 117 Податкового кодексу) можна визначити як триваюче правопорушення [3, с. 13].

КУпАП не містить визначення поняття «триваюче» правопорушення. Проте, у Листі Міністерства юстиції № 6802-0-4-13/11 від 02.08.2013 зазначено, що «в теорії адміністративного права триваючими визначаються правопорушення, які, почавшись з якоїсь протиправної дії або бездіяльності, здійснюються потім безперервно шляхом

невиконання обов'язку. Початковим моментом такого діяння може бути активна дія або бездіяльність, коли винний або не виконує конкретний покладений на нього обов'язок, або виконує його неповністю чи неналежним чином» [4].

Але, попри відсутність визначення триваючого правопорушення, КУпАП у ст. 38 визначає строки накладення адміністративного стягнення — за загальним правилом — не пізніше як через два місяці з дня його виявлення, за винятком випадків, коли справи про адміністративні правопорушення відповідно до цього КУпАП підвідомчі суду (судді); якщо справи про адміністративні правопорушення відповідно до КУпАП чи інших законів підвідомчі суду (судді), стягнення може бути накладено не пізніше як через три місяці з дня його виявлення, крім справ про адміністративні правопорушення, пов'язаних з корупцією або передбачених статтями 164-14, 212-15, 212-21; адміністративне стягнення за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією, а також правопорушень, передбачених статтями 164-14, 212-15, 212-21 КУпАП, може бути накладено протягом трьох місяців з дня його виявлення, але не пізніше двох років з дня його вчинення.

Триваючі правопорушення характеризуються тим, що особа, яка вчинила якісь певні дії чи бездіяльність, перебуває далі у стані безперервного продовження цих дій (бездіяльності). Ці дії безперервно порушують закон протягом якого-небудь часу. Іноді такий стан триває значний час і весь час винний безперервно скоює правопорушення у вигляді невиконання покладених на нього обов'язків. Отже, триваючі фінансові правопорушення — це порушення правових приписів шляхом бездіяльності. Триваючі правопорушення припиняються, якщо факт цих правопорушень виявлено контролюючим органом при проведенні перевірок. Триваючі фінансові правопорушення характеризуються специфікою строків давності притягнення до відповідальності, а також різноманітністю такої відповідальності із переважанням адміністративної та фінансової (у вигляді штрафів) відповідальності.

Список використаної літератури:

1. Бахрах Д. Н. Административная ответственность и финансовые санкции / Д. Н. Бахрах, Л. Ю. Кролис // Журнал российского права. — 1997. — № 8. — С. 88.
2. Емельянов А. С. Реализация охранительной функции финансового права : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.14 / А. С. Емельянов ; ВШЭ. — Москва, 2005. — 330 с.
3. Іванський А. Й. Фінансово-правова відповідальність в сучасній Україні: теоретичне дослідження : 12.00.07 : автореф. дис.... д-ра юрид. наук / Іванський Андрій Йосипович ; ОНЮА. — Одеса, 2009. — 36 с.
4. Лист Міністерства юстиції № 6802-0-4-13/11 від 02.08.2013 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v6802323-13>